

A játék mackók

Ki tudná elképzelni a világot játék mackók nélkül? Manapság hihetetlenül hangzik, hogy volt idő, amikor még nem léteztek játék macik. Pedig a játék mackók meglehetősen fiatalok a gyermekjátékok körében, és valójában széles körben csak a 20. században terjedtek el. Hinnéd-e, hogy az idén még csak 110 évesek? De vajon ki készítette el az első játék macit?

Margarete Steiff 1847-ben született Németországban. Miután másfél éves korában gyermekbénulásban megbetegedett életének további részét tolószékben élte le. Szerencsére megbékélt állapotával és sikeres életet élt.

Kézügyességét kihasználva különböző kézimunkák készítésével töltötte ideje nagy részét. Egy egész sor filc állatkát tervezett, amelyek híressé tették őt.

1882-ben **Margarete Steiff** védjegyezte a plüss állatait, a védjegy motívum egy kerekeken guruló elefánt lett, majd 1898-ban szabadalmaztatta is az elefánt motívumot. Az ekkor megalapított játékgár napjainkig a **Steiff** család birtokában van.

Hogy pontosan mikor készült az első játék mackó a **Steiff** gyárban azt nem tudjuk, a figura megszületéséről az alábbi történet maradt fenn: **Richard**

Steiff miután egy vándorcirkusz előadásán megcsodálta az állatidomár betanított medve produkcióját, annyira elvult ragadtatva az élménytől, hogy a stutgarti állatkertben néhány vázlatot készített a medvékről, különböző pózokban ábrázolva azokat.

Ezen rajzok mackói, amelyek P:plüss, hosszú mancsaik öltésvonalak mindig négy mackót két

alapján születtek meg **Margarete Steiff** első játék az „55 PB” modellnevet kapták (55 cm magas, B:mozgatható), és nagyon élethűre sikerültek: voltak kis gombszerű szemeik és a mancsokat formázták meg. Még a korábbi **Steiff** játékalatok lábukkal érintették a talajt, az elkészült játék lábra és különböző pózokba lehetett állítani.

A játékmackót angolul **Teddy bear**-nek nevezik. Ennek a névnek érdekes története van. Theodore (Teddy) Roosevelt amerikai elnök után kapta. Teddy Rooseveltt 1902-ben két déli állam, Mississippi és Louisiana határvitájának rendezése után, vendéglátói meghívására, egy vadászaton vett részt, ahol megsajnálta és nem lőtt le egy medvebocsot.

A Washington Post rögtön lecsapott a történetre, és karikatúrában örökítette meg a határvitát rendező és természetet védő amerikai elnököt. A medvebocs inentől kezdve mindig megjelent az elnököt ábrázoló rajzokon, úgy, hogy végül maga az elnök maradt le és helyette már csak a mackó jelezte személyét.

A karikatúrát látván egy brooklyni kis cukorkaboltos, Morris Michtom, aki feleségével együtt saját készítésű játékokat is árusított, egy baba formájú medvét varrt, és kitette a kirakatába. Oroszországból jött és talán az orosz mesék medvéjére, Misára is gondolt közben. Ezt a játékot azonban nem Misának nevezte, hanem **Teddy mackójának**. Levelet írt az elnöknek, engedélyt kérve arra, hogy az új játékot Teddy-mackónak nevezze. Az elnök nagyot kacagott, aztán azt válaszolta, nem tudja ugyan, mi hasznát vehetik a nevének, de csak használja nyugodtan, Michtom úr és neje pedig szorgalmasan varrogatta a **Teddy mackókat**, nem is tudtak eleget tenni a keresletnek.

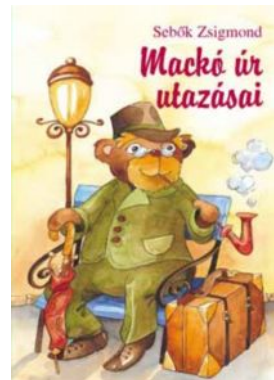
A **Teddy mackók** olyan népszerűek lettek, hogy Michtonnak jóval nagyobb helyiségbe kellett költöztetnie üzletét, és hamarosan megalapította az első játék mackó készítésére szakosodott vállalatot. Így vált egy plüssjáték az amerikai örökség részévé.

És Anglia? Nos, a legendák közé kell sorolnunk azt a hiedelmet, hogy Teddy névadója a walesi herceg, a későbbi VII. Edward volt.

Egy mackó azonban Angliából indult el diadalútjára, bár két dimenzióban – és ez **Micimackó**, A.A. Milne két gyerekkönyvének hőse. Az író kisfiának, Christopher Robinnek játékalatai elevenednek meg és indulnak el a világ minden tája felé. A magyar fordítás Karinthy Frigyes jóvoltából klasszikusra sikerült, Christopher Robinből azonban Róbert Gida lett, Winnie-the-Pooh-ból Micimackó és így tovább.

Hogy azonban Magyarországon miért nem lett a mackókból Teddy, annak oka az, hogy az amerikai elnök mackókalandja idején már a magyar gyermekek kedvence volt az emberszabású medve. Sebők Zsigmond mesefolyamában népszerű figurává formálta **Mackó urat**, aki máramarosi otthonából Budapestre látogat, és sok kaland hőse lesz. Az emberek, a könyvben úgy látszik, nem ütköztek meg azon, hogy egy magyar ruhás, csizmás medve jár-kezel az utcákon és beszél - természetesen magyarul. No és nagyon mély hangon.

Más ifjúsági írók, így Sas Ede, szintén gyártották a mackó-könyveket, a gyerekek pedig boldogan falták **Dörmögő Dömötör**, **Tányértalpú Barnabás** és a bocsok, **Dorka és Zebulon**, **Bendegúz és Töhötöm** kalandjait. Ezeket a neveket aztán gyakran adták a gyerekek játék mackóiknak is, a Teddy szóba sem jött.

Magyarországon is készültek nagyon szép mackók többek között az 1920-as, 30-as években a budapesti Hoffmann nővérek műhelyében.

A 20. század második felében **Dörmögő Dömötör** egy gyermekújságnak kölcsönözte nevét, és ki ne ismerné **Vackort**, a piszen pisze medvebocsot?

Doktor Bubó érzelmes asszisztensnője, **Ursula** után sok mackólányt neveztek el.

Nem tudom, hogy a gyerekek gyűjtöttek-e aláírásokat visszakövetelve a **TV-macit**, vagy a fogorvosok, de régi, kedves barátunk visszafoglalta helyét.

